

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz Laktanya-utca
28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét
érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona.
Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomdai műintézet
Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések
hirdetmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben
egy sor 20 f.

Hirdetések elfogadtnak minden hirdetési irodában.

XIV. évfolyam.

Vasárnap 1905. évi december hó 17-én.

51. szám.

Jótekonyság.

A ki végig sétál Karácsony előtt a városok utcáin, nem győz eleget gyönyörködni abban a sokféle kirakatban, mely oly hivogatólag állítja meg az embert. Ma már a legkisebb helyiség valamire való boltocskájának ajtaján is olvasható:

„Karácsonyi ajándékok.“

A magasztos, nagy ünnephez tehát folynak a készülődések.

Mintha minden ember — jelképesen ajándékaival, figyelmével embertársai, szerettei iránt — be akarna váltani a karácsonyi örömeit; „Dicsőség a magas mennyekben Istennek, béke a földön és az emberekhez jóakarattal.“

Nincs, amiként nem is lehet szavunk ahoz, hogy helyes dolog-e, ha egyesek százakat, vagy ezreket áldoznak karácsonyi ajándékokra; az elfogultságot vethetné szemünkre akárki, ha a tulságos sok karácsonyi vásárlás miatt pazarlónak neveznék társadalmunkat.

És a ki így vélekedne; nem lenne annak mellette az igazság!

Nem, még ha a magyar játék ipar fejlesztésének magasztos gondolata és kivitele támogatná is okoskodásában.

Tévedések kikerülése végett előre bocsátjuk, hogy minket ítéletünkben magasabb morális szempontok vezetnek.

Kiindulási pontunk az, hogyha a karácsonyi ünnepet külsőképpen is az öröm ünnepévé akarjuk tenni; hát ne legyen a mi cselekedetünk minden tartalom nélküli külsőség csupán.

És vajjon nem olyannak indul-e ismételtén a karácsonyi készülődés a játékokra, haszontalan csecsebecsére kidobott ezrekben?

Hát ünneplés lesz így a mi karácsonyunk, Isten dicsőségére?

Hát vajjon less-e az ilyen módon elszórt pénzek árán béke a szegény éhezők és mezitelen didergők hajlékában.

Hát vajjon teljesítjük-e éppen a szeretet magasztos ünnepén embertársainkkal a Kr. élőképével — a szegények, árvák, özvegyek és hajléktalanokkal szemben a szeretetet?

A kik olvassák e sorokat azokra bizuk megítélését annak; vajjon jótekonyság-e a mi ilyen való készülődésünk a Karácsonyhoz?

Mi csak azt mondjuk, hogyha valami gazdagabb etikai tartalmat nem ölt a társadalom karácsonyi készülődése; úgy az csak festett koporsó lesz, élet és lélek nélkül természetesen

A csikorgó hidegben rongyosan, fogatékos ruhában, lehelettel fűtött alacsony, egészségtelen szobában a kik éneklük: „Óh áldott Jézus hozzánk szálj;“ nem a gazdag karácsonyfákat irigylik, csak a jótekonyság munkálkodását várják, nem a terített asztalokat áhitozzák, csak az asztalokról lekerülő feleslegeket éheznek.

E sorok nem a társadalmi egyenlenséget hintik el; csupán könyörületre, jótekonyságra hívják fel a gazdagokat a szegények iránt.

Hogy — igazán ünnepel-e a mi társadalmunk, vagy csak hangzatos szavakkal hivatkozik, nem a közel napokban jövő karácsonyi munkaszünet, rakott karácsonyfák, harangzúgások határozzák meg azt, hanem a cselekedetekben nyilvánuló jótekonyság.

Ha minden család egy árvát felölel, egy éhezőt táplál, egy mezitelen felruház, egy hajléktalant befogad, méltóképpen ünnepli majd a karácsonyt, mert Jézus szavai szerint: „a mit ezek közül egygyel cselekesztek, velem cselekeditek azt.“

A gümőkórság elleni védekezés és gümős betegek közgondozása.

(A verseczi közegészségi egyesületben felolvasta Buró P. dr.)

(1. Folyt.)

Ha a fertőző betegségeknek a talajminősége, amelyen élünk, és az ivott víz jatsza a főszerepet, akkor a gümőkórságnál a belégtett levegő az, melynek tisztasága és egészséges volta e betegség megelőzésére és egyáltalán gyógyításra is szükséges, míg másrészt annak tisztátalan és fertőzött volta a gümőkórságot épenséggel előidézi.

Minthogy a modern kultúremberiség élte legnagyobb részét zárt helyiségekben tölti, melyek higiéné követelményeinek oly ritkán felelnek meg, hogy inkább ellenkezőleg a lélekzésre szánt zárt levegő tisztátalansága és a sajátlagos káros anyagnak benne felhalmozása által a gümőkórságot valóban tenyésztik, ennél fogva erővel joggal mint lakás-betegségről lehet szó.

Ha minden napszámossnak, minden ipari munkásnak tiszta, száraz, világos, eléggé tágas, szellős lakása és ugyancsak műhelye, munkahelye volna, ha mindenki lehetőleg sok időt a szabad, úde levegőn tölthetne, ha a levegővel telt dolgában nem volna annyi előítéletünk és káros életszokasunk melyeket már gyermekkorunkban belénk oltanak, ahelyett hogy a szülőházban és az iskolában értelmes és természetes életmódra nevelnénk és oktatnánk bennünket: a gümőkórság népbetegségi jellegét csakhamar elveszítene. Ámbar épen e téren az ugynevezett socialis törvényhozás nem egy udvos dolgot művelt, mégis még igen tavol tartunk tőle, hogy minden család képes legyen egészséges lakásra szert tenni. Itt állannak, községek, társadalomnak minden erővel be kellene avatkozni, mert ha helyes, hogy a család az állam alapját képezi, úgy még inkább helyes,

hogy egészséges lakás nélkül testileg és lelkileg egészséges család nem lehet. A gümőkórság leküzdésére pedig a lakáskérdés megoldása annál szükségesebb, mivel sokszor minden tekintetbe kedvezőtlen viszonyok közt élő embertársaink allandó veszélyt képeznek az egészségesekre nézve, amennyiben teljes elkülönítésük ép oly lehetetlen, mint teljes megakadályozása az ellenállóképtelenséget vagy dispositiót utódaikra átörökítő beteg egyének házassága általi vérgyűlésnek.

Azonban előreláthatólag még sokáig fog tartani, míg az itt jelzett irány gyakorlati kivitelre kerül, és ezért az eddig megszokott és szájras szerint ezentul is a még egészségesek számára való lakások helyett inkább betegeknek fognak intézeteket emelni, melyek bizonyos fokig igenis szükséges rosszat képeznek, míg azonban talán kétséges, hogy valaha elég gyógyító intézetek sikerül-e létesíteni gümőkórosok részére, vagy hogy nem volna-e jobb az ezek által és lakóik által elnyelt óriási inproductív összegeket talán hygiénés lakások építésére fordítani. Peldául nem volna-e észszerűbb, ha arra igyekeznénk, hogy a Verseczen évente gümőkórságban elhaló 117 és több egyéb közül e betegséget lehetőleg sokan egyáltalán meg ne kapják, mint hogy a megbetegültek közül még oly sokan meggyógyuljanak? Egyáltalán a fősulyt az egészségesek gondozására kellene helyezni, nem pedig a betegkére, hisz bizonyos, hogy mar gondozó intézmények, a beteg-egyesületeket és penztárakat bele értve, soha sem lesznek képesek sisiphusi munkajokkal a megbetegedési számot lecsökkenteni, mert a kutakat mindig csak akkor fedik be, ha valaki beleesett.

E megjegyzésekkel azonban a gümőkóros-gyógyító intézeteknek a mai viszonyok mellett aidasos mukodesét korán sem akarjuk kisebbiteni. Ezek mintegy mint a tan és nevelőintézetek, melyekben gyakorlatilag megmutatják, hogyan kellene tulajdonképp mindig élnünk, hogy a modern kulturbetegségnek áldozatul ne esünk. Gyógyító módjuk eszerint ugyanaz, mint amellyel e betegséget megelőzni kellene. De mivel utolagosan alkalmazzák, magától érthető, hogy a siker nem minden esetben áll be, azonban a legtöbben. Igyekezzék tehát mindenki, amennyire hatalmába áll, életmódja megfelelő szabályozása és életkorulményei berendezése által a mindenkit fenyegető népjárványt elkerülni, de ha abba mindamellett beleesnek, az első jelenségek után nyomban siessen ily gyógyító intézetet felkeresni és abban gyógyulásának élni!

Mégis csak kevesen bírnak annyi eszközzel és értelmiséggel, hogy eltüket ilykép berendezzék, és mi történjen a többiek nagy tömegével? Egyáltalán a ma adott viszonyok mellett a gümőkórság leküzdésére mit tehetünk?

Ugyancsak a gyógyító intézeteknek külföldön keletkezett mozgalma ott a gümőkórság elleni védekezés oly szervezetét hozta létre, mely a különféle vidékek szerint különféleképp alakulva mindinkább általánosítottatik és tökéletesítettetik. E szervezet főtevényezői a közegészségi hatóságok és a socialis jóléti egyesületek, beleértve a gyógyító intézeteket. Névleg a vöröskereszt-egyesület, azután nő-és népkönyha-egyesületek valamint a betegsegítő és betegbiztosító penztárak vesznek benne részt, amennyiben részint gyógyító intézetek alapításához hozzájárulnak, részint ezekben betegeket utalnak és az

utóbbiak, sőt szükség esetén hozzátartozóik javára is gondozó akciókat létesítenek.

Habár nálunk a jótékony egyesületek és szociális biztosító pénztárak nem mutatják ama tökélyt és nem rendelkeznek oly eszközökkel, mint a művelt külföldön, mindamellett a gümőkórság elleni küzdelem szervezése nálunk is lehetséges talán oly különbséggel, hogy minálunk sok tekintetben az államnak kell bele beavatkoznia, midőn a társadalom gyengének bizonyul.

Mint minden más fertőző bajnál, úgy a gümőkórságnál is a védekezés a következő elvek és módszerek szerint fog végbemenni:

1. Mindenekelőtt a gümős betegeket ki kell puhatólni és betegségüket megállapítani.

Mint hogy a gümőkórsággal szemben a bejelentési kötelesség nálunk törvényesen még behozva nincs, a gümőkórságnak csak halálos esetei jutnak a közegészségügyi hatóság tudomására s ezért nálunk ez idő szerint csak minden haláláldozat után lehet hivatalból intézkedni az egyes eset általi tovaterjedés ellenében. Maguk a betegek nem jutnak hivatalos tudomásra, ha csak a betegek vagy hozzátartozóik vagy a kezelő orvosok önként nem tesznek jelentést. Ez esetben a közegészség hatóság abban a helyzetben van, hogy szakszerű diagnoszt állítson, mihez a mai tudományos felfogás szerint a gümőfaládiának a köpetben való kimutatása tartozik; ezt pedig legjobban erre berendezett higienikus vizsgáló intézetben a városi közegészségi hivatalban lehet megejteni, melynek felállítása tehát ép oly szükséges, mint a városi közegészségi múzeumé, a melyenket Liebermann tanár a népek egészségi kérdések felvilágosítására a magyar városoknak és törvényhatóságoknak lelkükre kötött. Mint hogy városunk most külön múzeumi épületet kap, a közegészségi múzeum megvalósítása talán akadályba nem ütköznék és ez által Versecz város lakói közegészséget nagy mértékben előmozdítaná, míg a közegészségi hivatal számára — eltekintve egy mentőszobától — két helyiség, még pedig egy egy az iroda és a vizsgálatok számára, a városházán bizonyára még akadni fog.

A gümős betegek megállapítására és nyilvántartására mindenesetre az illetékes közegészségi közegek vannak hivatva és habár azt jelenleg a külföldön különféle helyeken, majd a korházakban és gyógyító intézetekben, majd az úgynevezett dispensaire-ekben végzik, az egész gümőkórság elleni aktivitás központosítása szempontjából mégis legcélszerűbb, ha a hatóság valamint egyébiránt a gondozó intézkedések is a közegészségi hatóságtól indulnak ki.

2. Valamely gümőkóros eset megállapítása után a gümőkóros lakásának valamint ruha- és ágyneműjének azonnali ártalmatlanná tételét vagyis fertőtlenítését és tisztítását rendelik el.

A legkevésbé, ami e részben követelhető és egyes éjszaki germán országokban már be is hozott, az, hogy az intézkedéseket a gümőkórosnak halála után, vagy miután valamely lakást elhagyott, kotelezően foganatosítsák. Ha már nem áll hatalmunkban valamenyi embert egészséges lakással ellátnunk, úgy legalább arra kellene törekednünk, hogy a meglévő lakásokat ne fertőzzék és ne tisztátalanítsák. Ez persze nehéz dolog, mert valamely úgynevezett lakást, mely alig alkalmas valamely nagyobb állat tartózkodására, melyben mégis számos tagu család tanyázik, eltekintve lakói fejletlen tisztasági érzékétől, tisztán tartani alig is lehet. Ily barlangokban a gümőkórságot tenyésztik és a szakértő emberbarátra nézve felette lesújtó, bar nagyon is mindennapi jelenség, hogy oly családokat kell néznie, melyekben például a nemrég lebetegedett anyja a gümőkórság utolsó szakában, talán még gyermekágyi lázzal párosulva, az idősebb gyermek gümős agyhártya gyuladásban és a legfiatalabb már bélgümőben halálos betegek, — anélkül hogy segíthetne rajtuk.

A legcélszerűbb hygiénés viselkedés, a köpettel való tiszta elbánás feletti emberies és közerthető oktatás és más eféle bizonyára szintén az ide vonatkozó rendszabályokhoz tartozik, melyeknek a közönség hozzászoktatása által nevelő hatásuk is van.

3. A hatósági megelőző ténykedés utolsó phrasisa az, hogy a gümős beteget egészséges lakótársaitól vagy lakásán elkülönítik, vagy, ha erre alkalmas helyiségek nincsenek, külön berendezett intézetekben elhelyezik. Az elkülönítés tehát ugyan első sorban az egészségesek érde-

kére való tekintettel történik, azonban a gyógyítás javaslata is kívánja, hogy a beteget hygiénés viszonyok közé, lehetőleg szakszerű felügyelet alá helyezték.

Az elkülönítésre és egyúttal gyógyításra szolgáló intézmények közül a következők jönnek figyelembe:

a) Az üdülőhely. Ez valamely szabad, ültetvényekkel ellátott hely a város közelében, hol a gümőkórságra betegek, gyengés gyermekek és felnőttek, kiknek ellenálló képességét a munkától való kipihenés, a szabad levegőn való tartózkodás és jó táplálkozás által fokozni kell, egész napon át tartózkodnak, szórakoznak és erre berendezett barakszerű épületekben (többnyire az úgynevezett Döcker-féle barakok) tejet, vaját és más tápláló szert olcsón vagy ingyen kaphatnak.

(Folyt. köv.)

NAPI HIREK

Kinevezés. Az igazságügymin. Weitz Károly fehértemplomi törvényszéki irodatisztet néhai Weitz J. verseczi orvos fiát a pancsovai törvényszékhez irodaigazgatóvá nevezte ki.

Eljegyzés. Karchesy József komoristyei segédjegyző eljegyezte Verseczen Hergatt Péter szodagyáros leányát Irma kisasszonyt.

Dr. Makoldy Sándor áll. főreál iskolánk törekvő helyettes tanára a mult napokban Budapesten jó sikerrel tette le a középiskolai tanári vizsgálatot. Gratulálunk!

Halálozás. Zoffmann Károlyné szül. Kremzer Katalina úrnő élete 50-ik évében a mult szombaton elhunyt. Béke halmvaira.

Kérelem. A tél beköszöntött. Jótékony emberek és az emberbaráti egyesületek megkezdik tevékenységüket, hogy szegény embertársaik nyomorúságát legalább némileg enyhítsék.

A kitünő eredmény, melyet a verseczi népkönyha-egyesület az elmúlt télen elért, csakis városunk polgársága arany szívének és azon áldozatkészségnek köszönhető, mely áldozatkészséget nemeslelkű emberek soha meg nem tagadnak ott, ahol a segedelem valóban szükséges.

A kérelemnek, melyet a verseczi népkönyha-egyesület a mult évben is városunk lakossága arany szívéhez intézett, kiváló szép eredménye volt; ez bátorítja fel az alulirt elnökséget az idén is arra, hogy teljes bizalommal úgy a nagy közönséghez, mint pénzintézetekhez és egyletekhez azon tiszteletteljes kérelemmel forduljon, miszerint ez évben is egy-letünket anyagi segélyben részesíteni, esetleg élelmi szereket adományozni kegyeskedjenek. Minden, még a legesekelebb adomány is köszönettel fogadtatik. A verseczi népkönyha-egyesület nevében: Dr. Rezucha István, polgármester, mint elnök. Michler Károly titkár.

Népgyűlés. Versecz város törvényhatóságának legutóbb tartott közgyűlése alkalmával kisebbségben maradtak azok, a kik a katonai kérdések kikapcsolása és a békés kibontakozás ügyében kívántak felterjesztéssel élni az országgyűléshez és a kormánynak újból való kineveztetését egyszerűen tudomásul vették volna. Győzött a tanács indítványa, a közgyűlés bizalmatlanságot szavazott a kormánynak. A kisebbségben maradtak elvtársaikkal egyetemben, a mult vasárnap délutánra a Hungaria vígadóban népgyűlést hívtak egybe, melyen több mint 1000 ember jelent meg, koztuk megjelennek szocialistáink is teljes számban. A népgyűlésen Neukomm Gy. elnökolt. Szónokoltak: Rottler F. Dr. Olteanu A. Dr. Seemayer Károly és Hovanitz Gyula. Elfogadták azon határozati javaslatot, mely szerint Fehérvary báro kormányprogramját magukévé veszik, a katonai kérdések kikapcsolását a békés kibontakozás érdekében kivanatosnak tartják és ily értelemben az országgyűléshez és a kormánynak feliratot intéznek. — Rendzavarás nem történt. A népgyűlés a szocialisták munkásdalának hangjai mellett oszlott szét.

Elhunyt 48-as honvéd. Fogynak, fogynak egyre fogynak a nagy idők tanúi; azok az öreg tisztas aggastyánok, kik valaha fegyverrel is küzdöttek hazánk szabadságáért, a legszentebb emberi jogokat. Knopp Adolf ny. magy. kir. főerdész Knopp Antal fehértemplomi kir. telekkönyvezető édes atyja 1848/49 évi honvéd élete 77-ik évében elhunyt. A boldogult példányképe volt a hivatalnokai karnak, szívvél lélekkel igaz magyar hazafi. A mult

szerdán, a közönség nagy részvéte mellett tartott végtisztességtételén a verseczi 1848/49 ik honvéd egyeslet tagjai testületileg jelentek meg és könyves szemmel vettek búcsút egykori bajtársuktól. Áldás és beke lengjenek hült porai felett.

A verseczi népkönyha egyesület a mult szombaton Dr. Rezucha István polgármester elnökle alatt választmányi ülést tartott, mely alkalommal elhatározta, hogy a népkönyhát január 8-án nyitja meg. Kétszáz olyan gyermek jelentkezett, a kik igénybe kívánják venni a Népkönyha által nyújtott eleddelt. A választmány egy bizottságot küldött ki a jelentkezők névsorának felülvizsgálására. Bár oly mértékben pártfogolná városunk közönsége ezen humánus egyesületet, hogy minden szegény és éhezős részesülhetne áldásaiban.

A „verseczi polgári kaszinó“ f. hó 16-án szombaton este tanczmulatsággal egybe kötött társasvacsorát rendez.

Kérelem. Az ev. szegény gyermekek karácsonyfájára az idén is gyűjt az ev. papi hivatal.

Könyörgő szómat első sorban hitfeleimhez intézem, de bekopogtatok a szeretet névében mindenkihez, ki a szegényeken segíteni és örömot okozni akar.

Sokan örvendeztettek meg az emberek jóvoltából; siessenek ök is, ha tehetik, ha csak kevéssel is, meghalálni! Greszler Gyula, lelkész.

Jótékonyág. Ebben a mi materiális körünkben jól esik konstatálnunk, hogy vannak még jó szívű emberek, kik igyekeznek segíteni a szegényeken, a nélkül, hogy nevük publikáltassék és nagy hangon hirdettessék. Szent Antal perselye megtelik lassacskán, hogy tartalma segítségével sok keserű köny száritassék fel. Szent Antal kenyerére ez évben a perselyben 1511 K. folyt be. Mindazok, kik hozzájárultak igaz, benső örömet érezhetnek.

Művészhangverseny. Kneisel Antal, a világhírű párizsi művész, a párizsi konservatórium hírneves hegedűművésze, Kubelik János tanítómestere, ma vasárnap este 8 órakor a Hungaria vígadó termében hangversenyt rendez. Kneisel nemcsak a kontinensen, hanem Amerikában is mint ragyogó tehetségű művész ismeretes. A párizsi Erard-ban aratta legbrilliansabb sikereit. A magyar születésű párizsi művész az utolsó évtizedekben Europa szuverénhegedűművész fededlme volt. Azóta nagy és kiváló művészek bukkantak fel, de azért egy sem homályosította el Kneisel dicsőségét. A párizsi Figaro, az Express az elragadtatás hangján ir Kneisel tanárról. A páratlanul magas színvonalon állónak ígérkező hangverseny zenekedvelő közönségünk legteljesebb érdeklődését van hivatva felkelteni. — Kneisel Antal tanárról a szegedi lapok a következőket írják: Játékának varzsa szinte szemmel láthatólag tükröződött vizsza hallgatói arcán és érthetővé teszi, hogy a hegedű e nagymesterre Gaunod, Massenex, Frank Caesar, Ambrois Tomas barátságával dicsekedik. Válogatott műsora annyira elragadta a közönséget, hogy előadás után meleg ovációban részesítették a mestert. Csodálatraméltó művészettel és bázulatos technikával interpretálta a többek közt Paganini Boszorkánytancát, Sarasat magyar dal-átíratait, Remény-Kneisel: Repluj fecskémet és a saját Mazurkáját. Játékában van valami elbűvölő, technikája a boszorkánysággal határos. Csendesen zajtalanul minden nagy reklam nélkül jön, de aki egyszer megnézi sohasem felejtí el ragyogó művészetét.

Az Arany János-Társaság f. hó 20-án, szerdán délután 4 órakor a temesvári állami főreáliskola dísztermében felolvasó ülést tart, melynek tárgysorozata ez: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ruthkonyve. Székfoglaló. Irta és felolvassa Löwy Mór dr. rendes tag. 3. Monostor és Marzsina. Vairege. Irta Prepreliczay Eleddné. (Vendég.) Felolvassa a társaság engedelmevel Thury Elemér színművész. A belépés teljesen díjtalan.

Kiss Ernő szobra. A Nagybeeskereken felállítandó Kiss Ernő szobor ugye már annyira a megvalósulás stádiumába jutott, hogy a szobor-bizottság, legutóbbi ülésén, részletesen foglalkozott a leleplező-ünnep programjával. A szobrot 1906 március hó 15-én fogják leleplezni. Az ünnepélyre meghívják a délvidéki vármegyék és városok főispánjait s törvényhatóságait, Budapest fővárost, a törvényhozás mindkét házát, a fővárosi és vidéki sajtót, Kiss Ernő rokonait, a délvidéki kulturegyleteket, koztuk a „V. M. K. E.“-t is.

Nemzetiségi népgyűlés. Fehértemplomban múlt vasárnap nemzetiségi népgyűlés volt a Burg nagytermében, 4—5000 ember részvételével. A gyűlést dr. Bánics Szava szerb ügyvéd nyitotta meg, akit nyomban elnöknek, dr. Kremling Lajost pedig alelnöknek választottak meg. Az első szónok Tomics Jása úvidéki lapszerkesztő volt. Utána dr. Novacu Aurél dr. Kremling Lajos és újra Tomics Jása beszélt, mire kimondották az országos egyesült nemzetiségi part megalakulását. Ezzel a népgyűlés véget ért.

Elfogott szőlővessző tolvajok. Ditsch Péter helybeli szőlőbirtokos szőlőjéből a múlt napokban elloptak vagy 50 drb. nemesített tőkét. A tolvajokat azonban megcsípték és a rendőrség börtönében várják szigorú megbüntetésüket.

Éjjeli őr a városkertben. A neveletlen, bárdolatlan durva erkölcsű, »bursok« talán egy városban sem garázdálkodnak úgy mint minálunk. Több alkalommal megirtuk már, hogy ezek a hordák berondítják a házakat, leverik az épületek párkányzatait, törnek zúznak és csapatostul ordítva barangolják be esténként és éjjelenként különösen a német ajkuak által lakott városrészeket. Szép városkertünkben különösen scandál módra pusztítanak. Ez a körülmény arra készítette a »versecki park egyesületet«, hogy a városkertben állandó éjjeli őrt fognak alkalmazni.

A magyar ipar karácsonya. Az országos Iparegyesület a következő felhívást adta ki: Csak magyar iparcikket vegyen karácsonyi ajándéknak minden magyar ember, ezzel a kéréssel fordulunk a hazafias magyar közönséghez, a szeretet ünnepének közeledtével. Mint már évek óta rendszeresen, ezuttal is megismételjük kérő és figyelmeztető szavunkat: a szeretet ünnepén szeretettel támogassuk a magyar munkát; édes szeretteinkre gondolva, ne legyünk mostohák a magyar ipar iránt, amely nehéz, küzdelmes helyzetében nagyon is rászorul a szeretetteljes gondozásra és gyámolításra. És higgye el minden magyar ember: nemcsak rászorul, hanem meg is érdemli. Aki figyelemmel néz körül, megtalálhatja a magáét. És ne feledjük el, hogy ajándékról lévén szó, szabadabban választhatunk, mint hogyha egy meghatározott, nélkülözhetetlen szükségletünket akarjuk kielégíteni. Ha valamit nem kapunk meg itthon kielégítő minőségben, választhatunk egyebet; de a szeretet nagy ünnepén ne küldjük a pénzünket idegenbe. Legyen az ideai karácsony ünnepe a magyar iparnak is: igazi magyar karácsony!

Ankét a váltóóvás ügyében. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés a váltóóvasok reformja tárgyában Sandor Pál elnöklete alatt ankétet tartott. A tanácskozás alapjául a dr. Glucksthal Samu ügyész által készített előadói javaslat szolgált, amely belga mintára a váltóóvasat a postahivatalokra kívánja bízni. A terjedelmes előadói vélemény indokolása után az előadó rámutatott azokra a propositziókra, a melyeket a kérdésben a Deutscher Handelstag a minap tett, majd bővebb felvilágosítást adott a beismeréses óvásról. Az előadói vélemény ismertetése után hosszas vita indult meg, melynek végeredményeképp dr. Lévy Béla főtthkar a postai óvás mellett foglalt állást, dr. Glucksthal Samu pedig összegezve a vita során elhangzottakat, konstataálja, hogy a szaktanácskormány egyértelműen állást foglalt a váltóóvas reformjának szükségessége mellett és újból hangsúlyozta, hogy az egész vonalon az obligatorius postaóvas tartja szükségesnek. Az elnök megköszönve a tanácskormány tagjainak munkáját, az egybegyűlt eszmeanyag feldolgozását ígérte meg s az ankétet bezárta.

A negyven koronán aluli követelések behajtása. Ismeretes, hogy a sommás eljárási törvény életbelépte óta a 40 koronánál csekélyebb követelések bírói érvényesítése úgy szólna lehetetlenné vált. Az említett törvény és helyesebben az a magyarazat, a melyben azt a bíróságok gyakorlata részesítette, a 40 koronánál csekélyebb kereskedelmi követeléseket is a községi bíróság előtti eljárásra utalta. Ezzel pedig kimondotta azt, hogy ezen követelések az adós lakhelyén érvényesítendők és hogy a felmerült ügyvédi költségek megtérítésére az adás nem kotelezhető. Ennek következtében a kereskedő, ha a 40 koronán aluli követelést mégis érvényesítette, annak a veszélynek volt kitéve, hogy az ügyvel arányban

nem álló költségeket kell majd sajátjából megtéríteni, úgy, hogy kereskedőink és iparosaink az esetek túlnyomó többségében az ilyenmő követelések behajtásáról egyáltalán kénytelenek voltak lemondani. Ez a jogállapot ekként hazai kereskedelmünket érzékenyen sújtotta, sokakra pedig egyenesen súlyos gazdasági kalamitást jelentett. A kereskedelmi és ipari érdekképviseletek, kamarák, nemkülönbön a kereskedelmi kongresszusok ismételt felszólaltak e sérelem ellen és követelték annak törvényhozási orvosolását, de mindaddig eredménytelenül. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés látva e törekvések eredménytelenségét és azt, hogy azok a közel jövőben eredményre nem is vezethetnek, elhatározta, hogy eddig is, a míg a kérdés törvényhozási úton a kereskedelmi és ipari érdekeinek megfelelően újabban rendezhető volna a felmerült bajon megfelelő szervezet létesítésével segít; gondoskodik arról, hogy az egyesülés tagjai minden helyen találjanak oly ügyvédet, a ki hajlandó a 40 koronán aluli ügyeiknek előre megállapított és az ügy értékevel arányban álló általános összeg ellenében való vitelére. E munkálatok folyamánaképp az ügyvédi hálózat most már a legtöbb járásbíróság területére szervezte van, úgy hogy az Omke a választmányi üléstől nyert felhatalmazás alapján most már életbelépteti e kozhasznu intézményt. Az Omke tagjai, a most is már érvényesíthetők immár 40 koronán aluli követeléseiket, egyenesen ahhoz az ügyvédhez fordulnak, a ki az Omke ügyvédi lajstromába föl van véve. Az ügyvédi lajstrom minden egyes tagnak megküldetett. Ha az eljárás tekintetében bármely irány an kételyek merülnek föl, forduljanak az Omke tagok a kerületi titkárhoz, a hol a felvilágosítást megkapják. Egyébként az ügyvédi teendőkkkel a versecki Omke területére Versecczen: Dr. Oppenheimer Ármín Fehértemplomban: Dr. Faragó Márkus Karolyfalván: Dr. Breuer Mór és Kubinban Dr. Jakabfy Ernő ügyvédek megbízattak.

Karácson és a posta. A temesvári posta- és táviratigazgatóság a következőkre figyelmezteti a közönséget: A karácsonyi és újvi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Pénzt észszert, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra falada, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használandó. 3. Címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévnek, vagy más megkülönböztető jelzésnek, továbbá a címzett polgári állásának, vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére. A Budapestre és Bécsbe szülő küldemények címirataiban ezenkívül a kerület, utca, házzám, emelet és ajtó jelzés stb. kitendő. A címet magara a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, ugy a cím a fatáblacsikra, bördarabra, vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. A papírlapokra irt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. Felette kívánatos, hogy a feladó nevé és lakását, továbbá a címirat összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevé és lakását a csomagon levő címirat felső részén is kitüntesse. 5. A csomagok tartalmát ugy a címiraton, mint a szállítólevelen szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szülő élelmi szereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű, szesz italok stb) tartalmazó csomagok címirataira, nemkülönbön az ilyen csomaghoz tartozó szállítólevelen a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kgr, egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor. stb.) A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivetése szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

Kellemes meglepetést szerez előfizetőinek a Magyar Hirlap. Minden ujonnan belépő előfizető ugyanis január hó elsejéig ingyen kapja a lapot és karácsonyra egy kiválóan izléses és díszes kiállítású alkalmi naptárt, ha előfizetését karácsony előtt beküldi. A Magyar Hirlap este jelenik meg Budapesten és kora reggel odaér minden vidéki városba. A

Magyar Hirlap tizenöt éves multjának minden egyes napja am ilett bizonyít, hogy a nemzeti iránynak, a szabadelvű haladásnak, az emberi jogok kiterjesztésének, a gazdasági fejlődés előkészítésének tántoríthatatlan hajnoka. Naponkint arra törekszik és e törekvését meg is valósítja, hogy nap-nap után páratlan érdekességű ujságot nyujtsón olvasóinak országszerte nagy feltűnést és érdeklődést keltett azon ujtása, hogy az eseményeket fényképfelvételekben és rajzokban mutatja be. Levelezői vannak a világ összes nevezetesebb városaiban és egész Magyarországon. Minden előfizető hónaponkint egyegy rendkívüli érdekes magas színvonalu szép-irodalmi kötetet kap teljesen díjtalanul. Az egész esztendő folyamán tehát tizenként gyönyörű ingyen könyvhoz jutnak az állandó előfizetők. A Magyar Hirlap előfizetési árai: Egy hónapra 2 kor. 40 fill. Negyedévre 7 kor. Félévre 14 kor. Egyes szám ára 8 fillér vidéken 10 fillér. Mutatványszámot kívánatra bárkinek küldünk. Magyar Hirlap V., Honvéd utca 10. sz.

A postai szabályok értelmében postai csomagok címét a göngyöltre kell írni, vagy a címiratot egész lapjával a burkolatra kell ragasztani vagy másképen felerősíteni. A posta szabályai értelmében nem ad kárterítést sem az olyan károkért, melyek a feladásra vonatkozó szabályoknak a feladók részéről való be nem tartásából származnak, sem romló tárgyak megromlásáért nem szavatol. A posta azon küldeményeket, melyeken függő cím lábla van alkalmazva, hiányosan felszerelt küldeményeknek tekinti, azokat csak a feladó veszélyére, fogadja ei. A közönség folkéretik, hogy postai küldeményein függő címtablát ne alkalmazzon, kosárburkolat helyett vászonburkolatot, vagy pedig ládikákat használjon, melyek a gyakorlatban teljesen beváltak.

Elkallódó milliók. Ha megtekintjük a hivatalos sorsolási jegyzékeket, látjuk, hogy évről-évre oriai mértékben nő a fél nem vett nyereményeknek, az úgynevezett hátralékosoknak a száma. Ez azért van, mert a sorsjegybirtokos közönség felületesen vizsgálja meg koronkint a huzások eredményét. Ennél fogva, a kinek sorsjegyei és egyéb értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járátasa. Ilyenként ajánlható a „Pénzügyi Hirlap“, a melynek sorsolási melléklapját a Pénzügyi Utmutatót a nagymélt. m. kir. belügyminister mint teljesen megbízható szakközönyt, a nagymélt. m. kir. pénzügyminister mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közönyt hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen megkapják a Pénzügyi és Tözsdei Évkönyvet, a mely a sok hasznos tudnivalon kívül tartalmazza a kezdettől fogva az 1905. év végéig kihuzatta, de kifizetés végett bemutatni elmulasztott sorsjegyek, kotvények és záloglevelek hiteles kimutatását, úgy, hogy e könyvből bárki azonnal megláthatja ki van-e sorsjegye huzva, vagy nincs. A „Pénzügyi Hirlap“ előfizetési, ára egy évre a Pénzügyi Utmutatóval és a Pénzügyi és Tözsdei Évkönyvvel együtt 5 korona, a mel postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba, VII. Kerepesi út. 44 szám.

Kérelem.

Versecc város iskolaszéke az idén is, úgy mint más évekkben karácsonyfát kíván felállítani a tisztelendő nővérek vezetésére bizott elemi leánynevelőiskola munkatermében oly szegénysorsu fiú- és leánynevelődékek számára, kiknek szüleik a szent ünnepek alkalmából gyermekeiknek még legcsekélyebb ajándékot adni sem képesek.

Tisztelettel fordulunk tehát városunk nagy-lelkű közönségéhez, hogy fáradozásainkat gyámolítani, a szegény gyermekek karácsonyfája számára taneszközöket, ruhákat ajándékozni, vagy barmi csekély összeg ajánlásával azok beszerzését elősegíteni sziveskedjenek.

A kegyes adományokat — melyek nyilvánosan nyugtatványoztatnak — tisztelettel kérjük az elemi fiúnevelőiskola igazgatósághoz vagy a leánynevelőiskolába a tisztelendő főnöknőkhöz küldeni.

Versecczen, 1905. évi november hó 26 an.

A községi iskolaszék.

PELINKOVAC POKORNY

Bejegyzett védjegy
Étvágygerjesztő kitűnő ízű

ürmös-likör

Orvosilag legmelegebben ajánlva!
Kapható minden e szakmabeli üzletben, kávéházban stb.
Próbacsomagok ára 2/07 vagy 4/035 lit. K 5'80 bérmentve.
Likörgyár r. t. Pokorný, Zágráb
Alapított 1862.

Ügyes képviselők kerestetnek.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet
Verseczen

(ezégtulajdonos Kirchner Ernő)

ajánlja magát minden a szakmájába vágó munka jutányos, izléses és gyors kivitelére.

Legolcsóbb tűzifa.

Ameddig a készlet tart, eladunk saját termelésű száraz bükk, gyertyán, tölgy és cser tüzifát. Kernyécsei raktárunkban, erdei méterenként

I-ső rendű hasábfát K. 5.20.

I-ső rendű dorongfát „ 4.80

Kernyécsei erdőnkben:

I-ső rendű hasábfát Kor. 4.

I-ső „ dorongfát „ 3.60

Ugyanott faragott kerítés oszlopok, keréktalp és küllök, valamint mindenemű épület és szerszámfa oszlopok a legjutányosabb árban kaphatók és az erdőben tövön kiválaszthatók.

Erdőkezelőség Kernyécse.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régjónak bizonyult háziszere, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényel, csúznál és meghúléseknél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillár, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Ügynökök

kerestetnek a »Pesti Hazai Első Takarékpénztár« (az ország legnagyobb takarékpénztára) által kibocsátandó új sorsjegyek törvényesen kiállított részleteinek eladására. Ezen sorsjegyek játéktérve utólréhetetlen. Évente 3 huzás 600.000, 400.000, 300.000, 200.000 koronás főnyereményekkel és sok melléknyereménnyel.

Magas jutalék és jutalomdíj!

Sikeres működésnél esetleg havi fizetés.

Anyag miatt forduljanak

Dirnfeld Testvérek bankházához Alapítva 1885-ben.

Budapest, IV., Váci utca 2.

Aláírási előjegyzéseket

ezen sorsjegyekre készpénzfizetés ellenében már most elfogad DIRNFELD TESTVÉREK bankháza

Budapest, IV. kerület, Váci-utca 2. szám.

Cohen és társa előbb Wettl V.

könyv-papír és zenemű kereskedés

Versecz Andrásy sétátér.

Van szerencsénk Versecz és vidéke nagyérdemű közönségének nagybecsű tudomására juttatni, hogy rendkívüli nagy számú árucikkek érkeztek, melyeket a legjobb minőségben a legolcsóbban szállíthatunk.

Könyvek magyar, német, szerb, francia és román nyelven, köztük regények 40 fill. tefelé. Bűnügyi és detektív regények, elbeszélések, tudományos művek ifjúsági olvasmányok, képes könyvek gazdag választékban. Férfiaknak való olvasmányok.

Zeneművek. A legjobb és legkedvesebb zenedarabokból gazdag raktárt tartunk nagy arengedéssel.

Iskolai és irodai szerek gazdag raktára.

Irószerek, kazetták, imakönyvek, Albumok, foglalkoztató és társasjátékok.

Képes levelező lapokból rendkívül gazdag választék. Igen olcsó árak.

Előfizetéseket eszközölünk bármely lapra vagy folyóíratra, bármely árban. Számos látogatásért esd mély tisztelettel

Cohen és Trsa

Versecz Andrásy sétátér.

A leghasznosabb karácsonyi ajándokok az eredeti SINGER varrógépek.

megvásárolhatók mind azon üzletekben, amelyek ezen cgtáblával vannak ellátva.

Singer Co. Varrógép Részv. Társ.

Verseczen: Ferencz-Józseftér 18.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1905. évi december 28-án.

Magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték.

Főnyeremény 150.000 korona,

Az összes nyeremények összege 365.000 korona.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamint a posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.